

Identification of Publishers and Magazines Influencing the Introduction and Translation of American Fiction in Iran up to the End of the 1960s

Elham Safi Keikaleh¹; Ali Khazaei Farid^{1*}

¹*Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran*

Abstract This study aims to identify the magazines and publishers influencing the introduction and translation of American fiction from the beginning to the late 1960s. First, the list of short stories and novels translated during the period under study was extracted from the bibliographies and other related resources and the bibliography of American novels and short stories translated into Persian from the beginning to the end of 1970 was compiled. Then, given the information in the compiled bibliography, those publishers that had a significant role in introducing American works to Iranians as well as in the flourishing of the translation of these works in the 1950s and the 1960s, were identified. The results suggest that the translation of American stories began piecemeal in the 1920s through institutions such as Khavar and Beryani Shabestari and flourished from the late 1940s to the 1960s with the establishment of institutions such as Ibn-e Sina, Amirkabir, Keyhan and particularly, Franklin Book Program.

Keywords: *Bibliography of American Fiction; Khavar Institute; Franklin Book Program; Sukhan Magazine*

1. Introduction

Extensive research has been conducted on the history of European translations in Iran, particularly concerning the Qajar period. However, the translation history of American literature, which largely falls within the Pahlavi era, remains an under-researched domain. This research endeavors to address this gap by presenting a bibliography of the earliest translations of American fiction up to the end of the 1960s, alongside an identification of influential journals and publishers involved in the introduction and translation of American narrative works.

Please cite this paper as follows:

Safi Keikaleh, E., & Khazaei Farid, A. (2024). Identification of publishers and journals influencing the introduction and translation of American fiction in Iran up to the end of the 1960s. *Language and Translation Studies*, 57(3), 32-68. <https://doi.org/10.22067/jlts.2021.70432.1042>

© 2024 Safi Keikaleh & Khazaei Farid

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). All rights reserved

This bibliography, moreover, offers a cohesive dataset for scholars in historical and linguistic translation studies, including those interested in examining the reception of American authors or the linguistic characteristics of their translated works across various periods or over the specified fifty-year span. It is noteworthy that while the comprehensiveness of this bibliography regarding the total number of works is not claimed, the information provided for each entry has been meticulously recorded based on the author's direct consultation of the original texts.

2. Method

This study constitutes a historical investigation. It endeavors to identify publishers significantly impacting on the introduction translation of American literature from the early 1920s to the late 1960s in Iran. The initial phase involved a comprehensive examination of extant printed and digital journals, bibliographies, and reference works. To this end, databases such as Noor Digital Library, the Database of National Library and Archives of IRIB, Noormags, Magiran, and the Comprehensive Website of Humanities were consulted. A preliminary inventory of translated fiction from this period was compiled. Subsequently, the original works were scrutinized, observed data meticulously recorded, and the definitive bibliography finalized. The subsequent stage involved analyzing publisher-related data within the compiled bibliography to identify influential entities. An examination of primary and secondary historical sources pertaining to these publishers elucidated their pivotal role in introducing American literature and fostering its translation during the 1950s and 1960s. It is noteworthy that, given the central focus of this research is on American fiction—specifically short stories and novels—works such as Maurice Hennequin's American comedy *Mon Bébé*, translated and published in 1923, or plays by Tennessee Williams, and biographies by Irving Stone were excluded.

3. Results

Our study revealed the significant influence of several journals and publishers in the introduction and dissemination of translated works in Iran, including the Khavar (Shargh) Institute, Beryani Shabestari Publications, Sokhan Magazin, Amirkabir Publications, and the Franklin Institute, among others. A concise overview of some of these influential entities follows.

Khavar (Shargh) Institute

The pioneering translations of American literary works can be attributed to the journals *Afsaneh* and *Shargh*, both published by the Khavar Institute. Established in 1923 by Mohammad Ramezani with personal capital, the institute functioned for nine years as a comprehensive entity encompassing a library, journal, bindery, printing house, and paper merchant (Ramezani, 1928). In 1924, the institute launched the journal *Shargh*, which experienced a two-year hiatus between its first and second issues. The second issue was released in 1926, and a total of fourteen volumes of this journal were ultimately published.

Beryani Shabestari Publications

Following the Khavar Institute, Beryani Shabestari Publications emerged as another key player in the publication of translated American works. This establishment was a progenitor of fantasy and detective fiction publishing in Iran, commencing its operations with weekly serialized narratives and thrilling adventures in sixteen-page booklets, which became known as book series. Beryani Shabestari consistently prioritized two principles: affordability of books and the compelling nature of stories, which primarily appealed to the young audience (Moradi, 2015). According to Davaei (2012), this institute remained active until the mid-1950s.

Sokhan Magazine

Sokhan Magazin stands as one of the most pivotal periodicals that significantly contributed to the introduction of American literature through the publication of translated works by American authors. *Sokhan* effectively bridged the divide between Iranians and contemporary foreign literature. Initially, the magazin predominantly featured French literature; however, this trend gradually receded, giving way to other literary domains such as North American, German-language, and Latin American literatures.

Amirkabir Publications

The Amirkabir Publications commenced its operations in 1949. One of its key initiatives was to establish connections with foreign publishers and distribution centers to make international books more accessible and affordable for individuals proficient in foreign languages. Amirkabir did not possess a specific or predetermined program for the translation and publication of foreign literary works; rather, it acquired and published any significant book that came to its attention.

Franklin Institute

The Franklin Institute was founded in 1952 with the aim of translating and publishing American books into the languages of other nations, particularly those in the developing world. These books were either published in America or were about America. The Franklin Institute in Tehran played the most substantial role in introducing American literature to Iranians. The operational procedure at Franklin involved securing translation rights, commissioning translations to translators, and subsequently entrusting the texts to editors for edition, while other publishers handled the actual book production. The translation language at Franklin was predominantly American English, although the institute later incorporated works translated from other languages into its publishing program. The sheer number of Franklin's translators and editors alone underscores the extensive shift in translation language from French to English in Iran during the post-World War II era.

4. Discussion and conclusion

Insights from the earliest translated works into Persian indicate that English served as the primary source language during the Qajar period, exemplified by the absence of French interpreters when Bonaparte dispatched a letter in French to the court of Fath-Ali Shah ([Mahboubi Ardakani, 1991](#)). However, two pivotal factors subsequently fostered a deepened engagement between Iran and France: firstly, the arrival of French military advisors tasked with training the armed forces, and secondly, the Iranian government's deliberate policy of disengagement from the British colonial power. Consequently, these cultural convergences elevated French to the preeminent source language for translation within Iran ([Azarang, 2016](#)). Yet, the post-World War II epoch witnessed a significant paradigm shift in external influences. During this period, both American and Russian ascendancy in Iran intensified; initially, Russian political and literary sway became pronounced. Nevertheless, following the 1953 coup d'état in Iran, American hegemony solidified, resulting in the prolific translation of American authors into Persian ([Balaei, 2007](#)).

شناسایی مجلات و ناشران تأثیرگذار بر معرفی و ترجمه ادبیات داستانی آمریکا در ایران تا پایان دهه ۴۰

الهام صفی کیکله^۱، علی خزاعی فرید^{۲*}

^۱دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

چکیده هدف پژوهش حاضر، شناسایی مجلات و ناشران تأثیرگذار در معرفی و ترجمه ادبیات داستانی آمریکا از ابتدا تا اواخر دهه ۴۰ است. ابتدا فهرست داستان‌های کوتاه و رمان‌های ترجمه‌شده در دوره موردنظر از کتابشناسی‌ها و منابع مربوط استخراج و کتابشناسی رمان‌ها و داستان‌های کوتاه آمریکایی ترجمه‌شده به فارسی از آغاز تا پایان سال ۱۳۴۹ گردآوری شد. در مرحله بعد، با توجه به اطلاعات موجود در این کتابشناسی، ناشرانی که در معرفی ادبیات داستانی آمریکا به خوانندگان ایرانی و همچنین، در رونق گرفتن ترجمه این آثار در دهه‌های سی و چهل شمسی نقش مهمی ایفا کردند شناسایی شدند. نتایج تحقیق نشان داد ترجمه داستان‌های آمریکایی از اوایل قرن ۱۴ به صورت پراکنده و از طریق مؤسساتی مانند خاور و بریانی شبستری شروع شده و از اواخر دهه بیست و اوایل دهه سی شمسی به بعد با تأسیس مؤسساتی مانند ابن‌سینا، امیرکبیر، کیهان و به خصوص موسسه فرانکلین رونق گرفت.

کلیدواژه‌ها: تاریخ ترجمه ادبیات داستانی آمریکا؛ موسسه خاور؛ موسسه فرانکلین؛ مجله سخن

۱ مقدمه

آغاز ترجمه در ایران را می‌توان مصادف با بازگشت محصلانی دانست که به دستور عباس میرزا برای تحصیل علوم جدید به انگلستان فرستاده شدند و مدتی پس از بازگشت به ایران از سال ۱۲۳۵ شروع به ترجمه آثار اروپایی کردند (افشار، ۱۳۸۱). اطلاعات به‌دست‌آمده از اولین آثار ترجمه‌شده، کتاب‌های تاریخ پترکبیر و شارل دوازدهم اثر ولتر (آرین پور، ۱۳۵۷) و کتاب تاریخ تنزل و خرابی دولت روم اثر ادوارد گیبون (آذرنگ، ۱۳۹۴ الف) نشان می‌دهد که اولین زبان ترجمه در دوره قاجار، انگلیسی بوده طوری که وقتی بنای پارت نامه‌ای به زبان فرانسه به دربار

فتحعلی شاه فرستاد کسی فرانسه نمی دانست تا آن را ترجمه کند و آن را به بغداد برده و ترجمه کردند (محبوبی اردکانی، ۱۳۷۰). حضور مستشاران فرانسوی در ایران برای آموزش قشون نظامی و دوری جستن حکومت از دولت استعماری انگلیس باعث افزایش ارتباط با فرانسوی ها و تماس های فرهنگی بیشتر با آن ها گردید و در نتیجه زبان فرانسه زبان اول ترجمه شد (آذرنگ، ۱۳۹۵)، اما پس از جنگ جهانی دوم، آمریکا و روسیه در ایران نفوذ زیادی پیدا کردند. در ابتدا نفوذ روسیه و ادبیات آن بیشتر بود اما بعد از کودتا (۱۳۳۲)، آمریکا سلطه پیدا کرد و آثار زیادی از نویسندگان آمریکایی به فارسی ترجمه شد (بالایی، ۱۳۸۶).

در زمینه تاریخ ترجمه آثار اروپایی در ایران که به تاریخ ترجمه در دوره قاجار مربوط می شود تحقیقات گسترده ای انجام شده است،^۱ اما تاریخ ترجمه ادبیات آمریکا که در واقع بخشی از تاریخ ترجمه در دوره پهلوی به حساب می آید از حوزه هایی است که کمتر مورد توجه محققان ترجمه قرار گرفته است. از این رو، در تحقیق حاضر سعی داریم که با ارائه کتابشناسی اولین ترجمه ادبیات داستانی آمریکا تا پایان دهه ۴۰ و شناسایی مجلات و ناشران تأثیرگذار در معرفی و ترجمه ادبیات داستانی آمریکا بر مبنای کتابشناسی نامبرده، بخشی از خلأ موجود در تاریخ ترجمه ادبیات آمریکا و بالطبع تاریخ ترجمه در دوره پهلوی را پر کنیم. به علاوه، کتابشناسی موجود مجموعه منسجمی از اطلاعات برای محققین حوزه مطالعات تاریخی و زبان شناختی ترجمه، از جمله افراد علاقه مند به بررسی پذیرش نویسندگان آمریکایی یا بررسی ویژگی های زبان شناختی ترجمه آثار آن ها در هر دوره و یا طی دوره ۵۰ ساله مورد نظر فراهم می کند. شایان ذکر است که نگارنده ادعایی درباره کامل بودن کتابشناسی از حیث تعداد آثار ندارد اما اطلاعات ذکر شده برای هر اثر تا حد ممکن بر اساس آنچه نگارنده در اصل آثار رؤیت کرده درج گردیده است.

^۱. مهم ترین آن ها عبارت اند از دو کتاب: آذرنگ، عبدالحسین. (۱۳۹۵). تاریخ ترجمه در ایران؛ از دوران باستان تا پایان عصر قاجار. تهران: ققنوس و نوابی، داود. (۱۳۶۳). تاریخچه ترجمه از فرانسه به فارسی در ایران از آغاز تاکنون. کرمان: دانشگاه شهید باهنر.

۲. روش تحقیق

تحقیق حاضر که تحقیقی تاریخی است، در پی شناسایی ناشران تأثیرگذار بر معرفی و ترجمه ادبیات آمریکا از ابتدا تا اواخر دهه ۴۰ است. به همین منظور، ابتدا با بررسی مجلات، کتابشناسی‌ها و کتب مرجع چاپی و دیجیتال موجود، برای مثال در کتابخانه دیجیتال نور، پایگاه اطلاع‌رسانی کتابخانه‌های کشور^۱، نورمگز، مگیران و پرتال جامع علوم انسانی، فهرست اولیه‌ای از ادبیات داستانی ترجمه‌شده در این دوره آماده شد و با مراجعه به اصل آثار، اطلاعات رؤیت شده ثبت و کتابشناسی نهایی آماده شد. در مرحله بعد با بررسی اطلاعات مربوط به ناشران در کتابشناسی گردآوری‌شده، ناشران تأثیرگذار شناسایی شده و با مطالعه مطالبی که در منابع اولیه و ثانویه تحقیقات تاریخی درباره این ناشران به دست آمد به بررسی نقش آن‌ها در معرفی ادبیات آمریکا و رونق ترجمه این ادبیات در دهه‌های سی و چهل پرداخته شد. در جریان گردآوری این فهرست، گاهی سردرگمی‌هایی پیش می‌آمد که ازجمله دلایل آن می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: (۱) ثبت بعضی آثار تألیفی در شمار ترجمه‌ها؛ مثل خورشید می‌دمد تألیف ع. کارن که به اشتباه جزو ترجمه‌ها ثبت شده است یا سیاحتنامه دکتر ژاک آمریکایی که در بعضی کتابشناسی‌ها به عنوان ترجمه آیتی ثبت شده است؛ درحالی‌که خود آیتی در مقدمه کتاب اذعان کرده که این اثر تصنیف اوست نه ترجمه؛ (۲) نامعلوم بودن نام ناشر یا تاریخ ترجمه‌ها که گاهی اوقات از طریق اطلاعاتی که روی جلد بعضی کتاب‌ها نوشته شده بود دست‌یابی تقریبی به آن‌ها امکان‌پذیر شد؛ (۳) معلوم نبودن ملیت بعضی مؤلفان و دلایل دیگر. از آنجایی که ادبیات داستانی، داستان کوتاه و رمان، محور اصلی تحقیق حاضر را شکل می‌دهد به آثاری همچون کم‌دی آمریکایی مون به‌به نوشته موريس هنکن که در سال ۱۳۰۲ ترجمه و منتشر شده یا به نمایشنامه‌های تنسی ویلیامز (۱۹۱۱-۱۹۸۳) و یا شرح‌حال‌های ابروینگ استون (۱۹۰۳-۱۹۸۹) اشاره نشده است.

^۱. <http://www.lib.ir/> و <https://www.noorlib.ir/view/fa/default>

۳. کتابشناسی رمان‌ها و داستان‌های کوتاه آمریکایی ترجمه‌شده

لیست پایین کتابشناسی رمان‌ها و داستان‌های کوتاه آمریکایی ترجمه شده تا پایان دهه ۴۰ را نشان می‌دهد

گانتر، آرچیبالد کلاورینگ^۱. (۱۲۸۴). *پاطر یا پاتر تگزاس*^۲. ترجمه بهاءالدین همدانی. بی‌جا: مطبوعه مرتضی.

ایروینگ، واشنگتن^۳. (۱۲۸۵). *خواب بیست‌ساله مسمی ریپ ون وینکل*^۴. مترجم نامعلوم. بی‌جا: بی‌نا.

جسد یک خانم در دره: از دو سیه‌های نات پنکرتون پلیس آمریکایی. ترجمه عطاءالله دیهیمی. (۱۳۰۶). *افسانه*، ۱ (۲)

پو، ادگار آلن. (۱۳۰۹). *گربه سیاه*. ترجمه پژمان بختیاری. *افسانه*، ۲ (۲).
 انگشت رنگین: از سرگذشت‌های اتل کینگ مفتشه مشهور پلیس آمریکا. ترجمه عطاءالله دیهیمی. (۱۳۰۹). *افسانه*، ۲ (۷ و ۸)

او. هنری. (۱۳۱۰). *داروی محبت*. ترجمه مسعود فرزاد. *افسانه*، ۳ (۲).

پو^۵. (۱۳۱۰). *پز عالی*. ترجمه مسعود فرزاد. *افسانه*، ۳ (۴۵)

پو. (۱۳۱۰). *قلب رازگو*. ترجمه مسعود فرزاد. *افسانه*، ۳ (۲۶)

پو. (۱۳۱۰). *آمونتیلا دو*. ترجمه مسعود فرزاد. *افسانه*، ۳ (۲۶ و ۲۷)

پو. (۱۳۱۰). *ماسک مرگ سرخ*. ترجمه مسعود فرزاد. *افسانه*، ۳ (۲۷)

پو. (۱۳۱۰). *افسانه الینورا*. ترجمه مسعود فرزاد. *شرق*، ۱ (۵).

بورو، ادگار رایس. (۱۳۱۴). *تارزان*. ترجمه ابوتراب شایگان. تهران: حسین بریانی شبستری.

^۱. Archibald Clavering Gunter (1846-1906)

^۲. *The Potter of Texas* (1891)

^۳. Washington Irving (1783-1859)

^۴. Rip Van Winkle (1819)

^۵. به دلیل محدودیت تعداد کلمات مقاله، اسامی نویسندگان فقط در بار اول کامل نوشته شد و در دفعات بعد، تنها نام خانوادگی نویسنده ذکر گردید است.

پینکرتون، آلن. (۱۳۱۴). *دوسیه های نات پینکرتون*^۱، مترجم نامعلوم. تهران: حسین بریانی شبستری.

استو، هریت بیچر. (۱۳۱۵). *کلبه عمو تم*. ترجمه حسین کیهانی. تهران: ابن سینا.

بورو. (۱۳۱۵). *بازگشت تارزان*. ترجمه ابوتراب شایگان. تهران: حسین بریانی شبستری.

بورو. (۱۳۱۶). *پسر تارزان*. ترجمه منصور دبیری شاملو. تهران: حسین بریانی شبستری، چاپخانه آفتاب.

بورو. (۱۳۱۷). *تارزان و جواهرات شهر اوپار*. ترجمه ابوالقاسم طاهری. تهران: حسین بریانی شبستری، چاپخانه آفتاب.

جنگل سیاه، *داستان آمریکائی*. ۱۳۱۷. نگارش و ترجمه ناصر نظامی. تهران: حسین بریانی شبستری، چاپخانه آفتاب.

^۱ شامل ۶۰ دوسیه بانام های زیر می باشد: ۱. سر بریده، ۲. اسرار واشنگتون، ۳. مرد سرقت شده، ۴. در زیرزمین ها، ۵. سگ جدی، ۶. دسته دزدان، ۷. عفریته دوچرخه سوار، ۸. ماسک طلا، ۹. طیاره دزدی، ۱۰. هم قطار قاتل، ۱۱. جنون یا جنایت، ۱۲. زن مارگیر، ۱۳. مرگ اسرارآمیز، ۱۴. از نیویورک به پاریس، ۱۵. گلوله های غیبی، ۱۶. مجسمه خونین، ۱۷. یک کنسرت ناتمام، ۱۸. بازوی بریده شده، ۱۹. در پشت دستگاه، ۲۰. طلای گمشده، ۲۱. روشنی کبود، ۲۲. جنایت در کارخانه، ۲۳. دزد با دینامیت، ۲۴. شبیج در تونل، ۲۵. قاتل مانتیتیزی، ۲۶. پینکرتون در قیافه زن، ۲۷. داخل تابوت، ۲۸. دوست تازه، ۲۹. دزدان مزور، ۳۰. جنایت در یخچال، ۳۱. رؤیای وحشتناک، ۳۲. جعبه جواهر قلبی، ۳۳. فرمان تیراندازی، ۳۴. دام مهلک، ۳۵. جانی خفیه، ۳۶. انتقام مدهش، ۳۷. پینکرتون به دام افتاد، ۳۸. دزد و سگش، ۳۹. زن مشکوک، ۴۰. جنایت پل پیروکلین، ۴۱. قایقچی خطرناک، ۴۲. عنکبوت سرخ، ۴۳. تب زرد، ۴۴. یک شب وحشتناک، ۴۵. عزرائیل قاتل ها، ۴۶. عصیان در کشتی، ۴۷. پلیس قاتل، ۴۸. دزد میلیون ها، ۴۹. پینکرتون در مهلکه، ۵۰. دسته ۳۰ نفری دزدان، ۵۱. قضا یا جنایت، ۵۲. جنایت در ورزشگاه، ۵۳. دزدهای الماس، ۵۴. میلیونر قاتل، ۵۵. اسرار برج زنگ کلیسا، ۵۶. درشکه چی قاتل، ۵۷. نقشه دزدی شده، ۵۸. اسرار گورکن، ۵۹. حرکات یک گدا، ۶۰. اسرار عجیب (ایرانک، ارتباط شخصی، فروردین ۶، ۱۳۹۷)

چارلی چاپلین، خفیه شهربانی آمریکا^۱. ۱۳۱۸. ترجمه ابوتراب شایگان و ناصر نظامی. تهران: حسین بریانی شبستری، چاپخانه آفتاب و باقرزاده.

تواین، مارک. (۱۳۲۴). شهزاده و بی‌نوا. ترجمه محمد آسیم. تهران: چاپخانه مجلس.

لندن، جک. (۱۳۲۵). از رو رفته. ترجمه حسن رضوی. سخن ۳ (۲)، ۱۰۰-۱۰۹.

فاکنر، ویلیام. (۱۳۲۵). سپتامبر سوزان. ترجمه مرتضی خلیل یحوی. سخن ۳ (۳)، ۱۷۶-۱۸۶.

فاکنر. (۱۳۲۸). آن روز آفتاب غروب. ترجمه ابراهیم گلستان. نامه ماهانه مردم، ۲ (۱۶)، ۴۵-۵۷.

پو. (۱۳۲۸). دو قتل در کوچه مرگ. ترجمه رضا سید حسینی. کرمانشاه: رضا سید حسینی.

پو. (۱۳۲۸). قورباغه و رجه. ترجمه حسن موقر بالیوزی. یغما (۱۴)، ۱۴۳-۱۵۰.

استاینیک، جان ارنست. (۱۳۲۸). خوشه‌های خشم. ترجمه عبدالرحیم احمدی و شاهرخ مسکوب. تهران: امیرکبیر.

استاینیک. (۱۳۲۸). انتقام مروارید. ترجمه محمدجعفر محجوب. تهران: چاپخانه دانش.

همینگوی، ارنست. (۱۳۲۸). زندگی خوش و کوتاه فرنیسیس مکومبر. ترجمه ابراهیم گلستان. تهران: امیرکبیر.

همینگوی. (۱۳۲۹). زنگ‌ها برای که به صدا درمی‌آیند. ترجمه رحیم نامور. تهران: صفی علیشاه.

لندن. (۱۳۲۹). خاموشی سپید. ترجمه نوذر. تهران: ناقوس.

هارت، برت. (۱۳۲۹). چشم راست فرمانده. مترجم نامعلوم. خبرهای روز (۱۱۹۴ و ۱۱۹۵).

سایر، جوئل^۲. (۱۳۲۹). در میان زمین و آسمان. ترجمه م. ف. خبرهای روز (۱۲۰۷ تا ۱۲۱۳).

نایت، اریک. (۱۳۲۹). سام و سمی ول. مترجم نامعلوم. خبرهای روز (۱۲۲۰ تا ۱۲۲۳).

دیویس، ریچارد هاردینگ. (۱۳۲۹-۱۳۳۰). در هوای مه‌آلود لندن. ترجمه م. ف. د. خبرهای روز

^۱. داستان‌های کتاب عبارتند از: داستان‌های ۱. صدایی مهیب و ۲. در میان امواج با ترجمه شایگان و داستان‌های ۳. ماجرای نیمه‌شب، ۴. در قطار راه‌آهن، ۵. انتقام تباهکار، ۶. چارلی در مه‌لکه، ۷. دام راهزنان و ۸. جنایتکار مخوف ترجمه نظامی.

^۲. Joel Sayre

(۱۲۲۶ تا ۱۲۴۱).

- باتلر، آلیس پارکر. (۱۳۳۰). *خوک، خوک است*. ترجمه م.ف.د. خبرهای روز (۱۲۴۲ تا ۱۲۴۵). لندن. (۱۳۳۰). *مجموعه پسرگرج*. با مقدمه نوذر. تهران: گام.
- لندن. (۱۳۳۰). *جزیره وحشت*^۱. ترجمه جهانگیر بهروز و نوذری. تهران: پروین.
- لندن. (۱۳۳۰). *داستان‌های دریای جنوب*^۲. ترجمه محمدجعفر محبوب. تهران: چاپ سینا.
- او. هنری. (۱۳۳۰). *پس از بیست سال*. ترجمه ا. دهنداد. *کاوه نو* (۱)، ۱-۲.
- او. هنری. (۱۳۳۰). *اختلاف سن*. ترجمه سیما. *کاوه نو* (۷)، ۱-۲.
- همینگوی. (۱۳۳۰). *گریه در باران*. *کاوه نو* (۱۲)، ۱ و ۴.
- همینگوی. (۱۳۳۰). *یک استیضاح ساده*. *کاوه نو* (۱۴)، ۱ و ۴.
- کالدول، ارسکین پرستون. (۱۳۳۱). *غوغای ژوئیه*. ترجمه رضا سید حسینی. تهران: کتابفروشی محسن.
- کالدرون، ونتورا گارسیا^۳. (۱۳۳۱). *فیلمونا (در شراب شیراز و ده داستان دیگر*. ترجمه شجاع‌الدین شفا. تهران: صفی‌علیشاه.
- لندن. (۱۳۳۱). *پاشنه آهنین*. ترجمه م. صبحدم. بی‌جا: بی‌نا.
- او هنری. (۱۳۳۱). *هدیه سال نو* (در *آخرین برگ*). ترجمه هو شنگ م ستوفی. تهران: صفی‌علیشاه.
- همینگوی. (۱۳۳۱). *پایان یک زندگی*. *شراب شیراز و ده داستان دیگر*. ترجمه شجاع‌الدین شفا. تهران: صفی‌علیشاه، ص ۱۴۳-۱۶۲.
- همینگوی. (۱۳۳۲). *براه خرابات در چوب تاک*. ترجمه پرویز داریوش. تهران: کانون دنیا و هنر.

^۱. شامل یک تیکه گوشت و دختر فجر

^۲. شامل بت‌پرست، خانه مایوهی، ماجری و مائوکی

^۳. Ventura Garcia Calderon (1886-1959)

^۴. شامل داستان آخرین برگ

- همینگوی. (۱۳۳۲). مرد پیر و دریا. ترجمه ح. یحیوی. تهران: کانون معرفت.
- بی یرس، امبروز. (۱۳۳۲). مرد و مار. ترجمه ابوالقاسم طاهری. یغما (۶۶)، ۳۸۲-۳۸۴.
- سارویان، ویلیام. (۱۳۳۲). آرایشگری که کله عمویش را ببر خورده بود. ترجمه جمشید مفتاح. سخن ۴(۸)، ۶۲۷-۶۳۲.
- سارویان. (۱۳۳۳). کم‌دی انسانی، یا، پیک مرگ و زندگی. ترجمه سیمین دانشور. تهران: ابن‌سینا، با همکاری فرانکلین.
- استاینیک. (۱۳۳۳). آتش درخشان. ترجمه سکوت. تهران: مروج.
- کالدول. (۱۳۳۳). جاده تنباکو. ترجمه رضا سیدحسینی. تهران: کانون معرفت.
- کالدول. (۱۳۳۳). یک وجب خاک خدا. ترجمه سرود. تهران: کانون دنیا و هنر.
- باک، پرل. (۱۳۳۲). روز بارانی. ترجمه منوچهر مهندسی. سخن ۴(۶)، ۴۵۴-۴۶۰.
- لندن. (۱۳۳۲). قانون زندگی. ترجمه فتح‌الله مجتبیایی. سخن ۴(۵)، ۴۱۱-۴۱۷.
- لندن. (۱۳۳۲). سپید دندان. ترجمه محمد قاضی. تهران: صفی‌علیشاه.
- لندن. (۱۳۳۲). حماسه شمال^۱. ترجمه نوذر. تهران: گام.
- لندن. (۱۳۳۳). گرگ دریا. ترجمه جواد پیمان. تهران: کانون معرفت، با همکاری فرانکلین.
- لندن. (۱۳۳۳). در کشوری دوردست^۲. ترجمه فرامرز برزگر. تهران: علی جعفری.
- لندن. (۱۳۳۳). جری در جزیره. ترجمه فرامرز برزگر. تهران: علی جعفری.
- لندن. (۱۳۳۳). پسر آفتاب. ترجمه فرامرز برزگر. تهران: کانون معرفت.
- لندن. (۱۳۳۳). ماجراجو. ترجمه فرامرز برزگر. تهران: شرکت سهامی چاپ گهر.
- لندن. (۱۳۳۳). تب طلا. ترجمه محمدمهدی پورکریم. تهران: گوتنبرگ.
- لندن. (۱۳۳۳). مرتد. ترجمه مسعود فرزاد. تهران: بنگاه مطبوعاتی افشاری.
- لندن. (۱۳۳۳). دزدان خلیج. ترجمه فرامرز برزگر. تهران: آرمان.
- همینگوی. (۱۳۳۳). وداع با اسلحه. ترجمه نجف دریابندری. تهران: صفی‌علیشاه.

^۱. شامل فقط گوشت و مکزیکی

^۲. شامل بریادی از یک مرد، خدای نیاکان او، دوراهی در بیابان و دختر فجر

^۳. در مقدمه کتاب دختر برف‌ها به چاپ این کتاب اشاره شده است اما در خود کتاب، تاریخی ذکر نشده است.

تواین. (۱۳۳۳). *شرط‌بندی دو میلیارد و چند داستان دیگر*^۱. ترجمه کاظم عمادی. تهران: کتابفروشی ابن‌سینا.

تواین. (۱۳۳۳). *هکلبری فین*. ترجمه ابراهیم گلستان. تهران: چاپخانه میهن.
اسپیلین، میکی. (۱۳۳۴). *بوسه خونین*. ترجمه کاظم اسماعیلی. تهران: شرکت سهامی چاپ گهر.

فاکنر. (۱۳۳۴). *یک گل سرخ برای امیلی*. ترجمه نجف دریابندری. *جنگ هنر و ادب امروز* (۱)، ۵۶-۶۵.

استاینیک. (۱۳۳۴). *چراگاه‌های آسمان*^۲. ترجمه افلاطون حدادی. تهران: احمد ناصحی.
استاینیک. (۱۳۳۴). *چمنزارهای بهشت*. ترجمه پرویز داریوش. تهران: موسسه انتشارات فرانکلین.

استاینیک. (۱۳۳۴). *ماه پنهان است*. ترجمه پرویز داریوش. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین.

استاینیک. (۱۳۳۴). *ولگردان*^۳. ترجمه یوسف جمشیدی پور. تهران: علی‌اکبر علمی.
پو. (۱۳۴۴). *افسانه‌های راز و خیال*^۴. ترجمه شجاع‌الدین شفا. تهران: کتابفروشی ابن‌سینا.
ریختر، کنراد. (۱۳۳۴). *دریای سبزر*. ترجمه جلال نعمت‌الهی. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین.

^۱. شرط‌بندی دو میلیارد، یک مصاحبه، چگونه مدیر یک روزنامه فلاحی شدم، ساعت من، پاسخ به نامه‌های رسیده، عرض حال به ملکه انگلستان، کشتی نوح، انحطاط فن دروغ‌گویی، سرگذشت پسر بچه شرور، سرگذشت پسر بچه خوب، قرارداد برای تهیه گوشت گاو قرمه شده، مطالبی راجع به استعفای اخیر من، طنز یک زاغچه، ونوس کاپیتول (مورد آخر، نمایشنامه است).

^۲ The Pastures of Heaven (1932). چراگاه‌های آسمان و چمنزارهای بهشت دو ترجمه متفاوت از یک داستان اثر استاینیک هستند که هر دو در سال ۱۳۳۴ انجام شده‌اند و به همین دلیل هر دو در این فهرست آورده شده‌اند.

^۳. Tortilla Flat (1935)

^۴. شامل سوسک طلایی، نوشته‌ای که در یک بطری پیدا شد، گرداب مالستروم، نامه دزدیده‌شده، چاه و پاندول و لیجیا

شروود، رابرت امه. (۱۳۳۴). *فوق العاده! فوق العاده!* ترجمه پروانه محبوبی. سخن ۶ (۱۱)، ۹۷۶-۹۸۲.

لندن. (۱۳۳۴). *اعتراف: مجموعه چهار داستان*^۱. ترجمه آلک فازاریان. تهران: آرمان.

لندن. (۱۳۳۴). *آوای وحش*. ترجمه پرویز داریوش. تهران: صفی علیشاه.

لندن. (۱۳۳۴). *دختر برف‌ها*. ترجمه فرامرز برزگر. تهران: علی جعفری.

لندن. *آتشپاره زرین*. ترجمه سعید سالم. تهران: کتابفروشی میرصادقی.

لیدلا، کلارا. (۱۳۳۴). *دو دختر سیاه‌پوست*. ترجمه حسینعلی سلطان‌زاده پسین. سخن ۶ (۱۲)، ۱۰۸۰-۱۰۹۴.

هائورن، ناتانیل. (۱۳۳۴). *داغ‌ننگ*. ترجمه سیمین دانشور. تهران: نیل، با همکاری فرانکلین.

بولته، ماری. (۱۳۳۴). *پایان بحران*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

او هنری. (۱۳۳۴). *ارمغان موبد*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

جیوئت، سارا ارن^۲. (۱۳۳۴). *ماه‌بخوار سپید*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

بی‌یرس. (۱۳۳۴). *واقعه پل‌اوئل کریک*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

کالدول. (۱۳۳۴). *رود گرم*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

بنه، استسینن وینست. (۱۳۳۴). *سلطان گربه‌ها*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

کرین، استیفن. (۱۳۳۴). *زورق باز*. ترجمه حسن شهباز. *شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا*. تهران: ابن‌سینا.

^۱. مشتمل بر اعتراف، قاپ‌زدن، کولائوی جذامی، کشتن انسان

^۲. Sarah Orne Jewett (1849-1909)

- کیوت، ترومن. (۱۳۳۴). *ماجرای روز تولد*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- هرسی، جان. (۱۳۳۴). *بسته ناکامی‌های پگه تی*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- آنجل، روجر. (۱۳۳۴). *پرواز در ظلمت*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- وست، ریموند. ب. (۱۳۳۴). *آخرین بازمانده خرسان خاکستری*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- لاردنر، رینک. (۱۳۳۴). *ماه غسل طلایی*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- هائورن. (۱۳۳۴). *میهمان شهرت طلب*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- هائورن. (۱۳۳۴). *چهره سنگی بزرگ*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- کاتر، ویلا. (۱۳۳۴). *عمو روسیکی*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- سارویان. (۱۳۳۴). *دختر چوپان*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- پورتر، کاترین آن. (۱۳۳۴). *سیرک*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- لاو، پگی هاردنیگ. (۱۳۳۴). *گوساله جریزی*. ترجمه حسن شهباز. شاهکارهای جاویدان از ادبیات آمریکا. تهران: ابن سینا.
- سارویان. (۱۳۳۵). *دختر پشت بار*. ترجمه مهرداد نبیلی. سخن ۷ (۲)، ۱۸۹-۱۹۳.
- هائورن. (۱۳۳۵). *شیطان داستان‌ها*. ترجمه رضا سیدحسینی. سخن ۷ (۶)، ۵۸۸-۵۹۴.
- رایت. (۱۳۳۵). *مردی که زیر زمین زندگی می‌کرد*. ترجمه امیرحسین جهاننگلو. تهران: نیل.

تبر، جیمز. (۱۳۳۵). *زندگی نهانی والتر سیتی*. ترجمه رضا سیدحسینی. سخن ۷ (۸)، ۸۰۶-۸۱۳.

کالدول (۱۳۳۵). *پیکرهای چینی*. ترجمه جواد امامی. سخن ۷ (۱۰)، ۱۰۱۰-۱۰۱۶.
پو. (۱۳۳۵). *تنها*. ترجمه جواد امامی. سخن ۷ (۱۱)، ۱۰۶۶.

استاینک. (۱۳۳۵). *جونی خرسه*. ترجمه رضا سید حسینی. سخن ۷ (۱۱)، ۱۱۰۱-۱۱۱۹.

لندن. (۱۳۳۵). *در تلاش آتش و چند داستان دیگر*^۱. ترجمه اکبر بهشتی. تهران: سپهر.

رایت، ریچارد. (۱۳۳۵). *پسرک سیاه*. ترجمه محمدجعفر سرود شیرازی. تهران: حکمت.

فاکسر. (۱۳۳۵). *تسخیرناپذیر*. ترجمه پرویز داریوش. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین.

ملویل، هرمان. (۱۳۳۵). *مابی دیک نهنگ سفید*. ترجمه علی اصغر محمدزاده. تهران: سازمان مطبوعاتی مرجان.

ملویل. (۱۳۳۵). *ناکامی شادمانه*. ترجمه حمید عنایت. *جنگ هنر و ادب / امروز* (۲)، ۲۱۹-۲۱۲.

جیمز، هنری. (۱۳۳۵). *تنگ / هریمنی*. ترجمه علی اصغر مهاجر. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین.

کرین. (۱۳۳۵). *نشان سرخ دلیری*. ترجمه غفور آلبا. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین.

شیفر، جک وارنر. (۱۳۳۵). *اولین خون*. ترجمه محمد آثار. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین.

همینگوی. (۱۳۳۵). *مردان بی زن*. ترجمه محمد عباسی. تهران: طهوری.

جونز، جیمز. (۱۳۳۵). *از اینجا تا ابدیت*. ترجمه غ. تاج بخش و م. قریب. تهران: کیهان.

لندن. (۱۳۳۵). *از خودگذشتگی زنان*. ترجمه محمدجعفر محبوب. تهران: سپهر.

پو. (۱۳۳۵). *داستان های شگفت انگیز*^۲. ترجمه ه. دازشجو، ح. صدر حاج سید جواد. تهران: امیرکبیر.

شیفر، جک وارنر. (۱۳۳۶). *شین: قهرمان دشت های وسیع*. ترجمه پروانه. بی جا: نشریه مجله

^۱. شامل بر در تلاش آتش، آبرو باخته، قانون زندگی و عقل پورپورتوک

^۲. شامل سکوت، مباحثه کوچکی با یک مومیایی، سایه، مجلس ترنم مرگ سرخ و برنيس

ستاره سینما.

تواین. (۱۳۳۶). *تام ساویر*. ترجمه پرویز داریوش. تهران: طهوری، با همکاری فرانکلین. وارتن، ادیت. (۱۳۳۶). *ایتن فروم یا ناکامی جاودانه*. ترجمه جواد امامی. تهران: کانون معرفت. باک. (۱۳۳۶). *زمین خوب*. ترجمه فریدون بدره‌ای. تهران: مرجان. استاینک. (۱۳۳۶). *به خدائی نا شناخته، داستان مردی که زمین را دوست می‌داشت*. ترجمه محمود کیانوش. تهران: آبخار. راولینگز، مارجوری کینان^۱. (۱۳۳۶). *گوزن یک‌ساله*. ترجمه موسی رضایی. تهران: کتابفروشی گوهر.

کالدول. (۱۳۳۶). دختر. ترجمه جواد امامی. سخن ۱ (۱)، ۵۸-۶۲. فاکنر. (۱۳۳۶). *شامگاه آن روز*. ترجمه جواد امامی. سخن ۱ (۱۰)، ۹۸۸-۱۰۰۰. کارول، گلادیس هاستی. (۱۳۳۷). *بهار زندگی*. ترجمه ابوالقاسم حالت. تهران: علی‌اکبر علمی. میچل، مارگارت. (۱۳۳۷). ^۲ *بربادرفته*. جلد اول. ترجمه حسن شهباز. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین. آدامز، ساموئل هاپکینز. (۱۳۳۷). *طغیان یا اتوبوس شب*. ترجمه شاپور بهروزی. تهران: عطائی. ووک، هرمن. (۱۳۳۷). *عصیان*. ترجمه محمود فخر داعی. تهران: ابن‌سینا، با همکاری فرانکلین. میچل. *بربادرفته*. جلد دوم. ترجمه حسن شهباز. تهران: امیرکبیر، با همکاری فرانکلین. اسپیلین. (۱۳۳۸). *کشتار بزرگ*. ترجمه ا. آرزو. تهران: بنگاه مطبوعاتی متین. اسپیلین. (۱۳۳۸). *گناه آغشته بخون*. میکی اسپیلین. ترجمه فرهنگ رازی. تهران: گوتنبرگ. راسل، شیلا مک‌کی. (۱۳۳۸). *مشعل سنگین*. ترجمه حبیبه فیوضات. تهران: کانون معرفت، با همکاری فرانکلین.

فاکنر. (۱۳۳۸). *خشم و هیاهو*. ترجمه بهمن شعله‌ور. تهران: نیل. لدرر، ویلیام. (۱۳۳۸). *آمریکایی زشت*. ترجمه حسین سعادت نوری. تهران: روزنامه پیک

^۱. Marjorie Kinnan Rawlings (1896-1953)

^۲. چاپ دوم کتاب ۱۳۳۶ بوده و در آن مقدمه چاپ اول تاریخ ۱۳۳۵ است اما در کتاب انتشارات فرانکلین تاریخ انتشار کتاب ۱۳۳۷ ثبت شده بود که شاید منظور چاپ‌های بعدی بوده است.

ایران.

اسپیلین. (۱۳۳۸). شب وحشت. میکی اسپیلین. ترجمه موسی فرهنگ رازی. تهران: گوتنبرگ.
چسمان، کاریل. (۱۳۳۸). در آستانه مرگ. ترجمه کمند. تهران: کتاب کیهان. چاپ دوم
گان، ارنست. (۱۳۳۸). عقاب در طوفان. ترجمه عبدالله گله‌داری. تهران: طهوری.
هاین لاین، رابرت آزنسون. (۱۳۳۹). ساکنان کهکشان. ترجمه محمود مصاحب. تهران: کانون
معرفت، با همکاری فرانکلین.
چیس، مری آلن. (۱۳۳۹). در کرانه شب. ترجمه محمود کیانوش. تهران: پیروز، با همکاری
فرانکلین.

بنسن، بن. (۱۳۳۹). در نهمین ساعت. ترجمه محمود ایران پناه. تهران: گلچین.
کولدمان، رالف. (۱۳۳۹). آقایان قضات! قاتل حقیقی را پیدا کنید. ترجمه ذبیح‌الله منصوری.
تهران: گلچین.

لاین، دیوید. (۱۳۳۹). آخرین کانگستر. ترجمه ذبیح‌الله منصوری. تهران: گلچین.
لاندون، هرمان. (۱۳۴۰). شعاع وحشت. ترجمه ذبیح‌الله منصوری. تهران: گلچین.
همینگوی. (۱۳۴۰). داشتن و نداشتن. ترجمه پرویز داریوش. تهران: کتاب‌های جیبی.
فاست، هوارد ملوین. (۱۳۴۰). شکست‌ناپذیر. ترجمه حسن مرنندی. تهران: امیرکبیر، با همکاری
فرانکلین.

همینگوی. (۱۳۴۰). خورشید همچنان می‌دمد. ترجمه رضا مقدم تبریزی. تهران: کتاب‌های
جیبی.

استاینیک. (۱۳۴۰). بابابزرگ^۱. ترجمه سیروس رامتین. تهران: بی‌نا.
ویت فیلد، ائول. (۱۳۴۰). عروس این فیلم مرده است. ترجمه ضمیر. تهران: کیهان.
تواین. (۱۳۴۰). بیگانه‌ای در دهکده. ترجمه نجف دریابندری. تهران: کیهان.
هالیدی، برت. (۱۳۴۰). در ظلمت بیدار شد. ترجمه عبدالله توکل. تهران: کیهان.
هائورن. (۱۳۴۰). خانه هفت شیروانی. ترجمه محسن مسعودی. تهران: کانون معرفت، با

^۱. چاپ‌های بعدی کتاب با عنوان اسب سرخ (The Red Pony) ترجمه شده‌اند.

همکاری فرانکلین.

- رایت. (۱۳۴۰). *آتش و ابر*. ترجمه محمود کیانوش. تهران: آسیا.
- وبستر، جین. (۱۳۴۰). *بابا لنگ‌دراز*. ترجمه میمنت دانا. تهران: صفی‌علیشاه.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *موش‌ها و آدم‌ها*. چاپ دوم. ترجمه پرویز داریوش. تهران: چاپخانه سپهر.
- همینگوی. (۱۳۴۰). *قصه شیر خوب*. ترجمه سیروس طاهباز. (در) *مجله آرش* ۱ (۱)، ۴۵-۴۹.
- همینگوی. (۱۳۴۰). *حالا می‌خواهم*. ترجمه سیروس طاهباز. *آرش* ۱ (۱)، ۴۹-۵۸.
- همینگوی. (۱۳۴۰). *حکایت ساده*. ترجمه فیروز امیرپرویز. *آرش* ۱ (۱)، ۵۸-۵۹.
- فاکنر. (۱۳۴۰). *مو*. ترجمه صفدر تقی‌زاده و محمدعلی صفریان. *آرش* ۱ (۴)، ۲۲-۳۴.
- همینگوی. (۱۳۴۰). *قصه‌ای از آلپ*. ترجمه کورش مهربان. *آرش* ۱ (۴)، ۵۴-۵۹.
- وولف، توماس. (۱۳۴۰). *ولگردها در غروب*. ترجمه محمود کیانوش. *آرش* ۱ (۴)، ۷۱-۷۶.
- دوس پاسوس، جان. (۱۳۴۰). *شبانه*. ترجمه م. ک. *آرش* ۱ (۴)، ۷۹-۸۲.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *چگونه دانی از جنگ که برگشت خود را وارث یافت و سوگند خورد که بی‌پناهان را یاری دهد*. ترجمه فریدون. *آرش* ۱ (۴)، ۸۶-۹۰.
- کالدول. (۱۳۴۰). *پیرزن، جو کراوک*. ترجمه م. ت. *آرش* ۱ (۴)، ۹۱-۹۲.
- دیوئی، تامس. (۱۳۴۰). *خونخواهی^۱*. ترجمه ضمیر. *کتاب هفته* ۱ (۱)، ۱۰۹-۱۲۲.
- تواین. (۱۳۴۰). *بیگانه‌ئی در دهکده*. ترجمه نجف دریابندری. *کتاب هفته* ۳ (۳)، ص ۹-۱۲۵.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *گل‌های داوودی*. ترجمه سیروس طاهباز. *کتاب هفته* ۴ (۴)، ص ۶۹-۸۲.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *فرار*. ترجمه سیروس طاهباز. *کتاب هفته* ۴ (۴)، ۸۳-۱۰۴.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *مار*. ترجمه سیروس طاهباز. *کتاب هفته* ۴ (۴)، ۱۰۵-۱۱۸.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *یورش*. ترجمه سیروس طاهباز. *کتاب هفته* ۴ (۴)، ۱۱۹-۱۳۴.
- استاینیک. (۱۳۴۰). *دو خواهر*. ترجمه سیروس طاهباز. *کتاب هفته* ۴ (۴)، ۱۳۵-۱۴۸.
- هکت، بن. (۱۳۴۰). *سایه*. ترجمه هوشنگ میرنظام. *کتاب هفته* ۸ (۸)، ۹۴-۱۲۰.
- آیریش، ویلیام. (۱۳۴۰). *نردبان خطر*. ترجمه ضمیر. *کتاب هفته* ۱۴ (۱۴)، ۱۰.

^۱ قسمت‌های بعدی داستان در شماره‌های بعدی منتشر شده است.

- هامت، داشیل. (۱۳۴۰). شاهین سیاه. ترجمه ضمیر. کتاب هفته (۱۵)، ۱۰۱.^۱
- کالدول. (۱۳۴۰). همه علیه «آبه لاتان» سیاهپوست. ترجمه عبدالحسین شریفیان. کتاب هفته (۲۰)، ۵۱-۶۲.
- هائورن. (۱۳۴۰). شیطان در نوشته. ترجمه فریدون منسوبی. کتاب هفته (۲۰)، ۶۴-۷۴.
- تواین. (۱۳۴۱). دیسک مرگ. ترجمه مصباح خسروی. کتاب هفته (۳۰)، ۲۸-۴۸.
- تواین. (۱۳۴۱). دیسک مرگ. ترجمه مصباح خسروی. کتاب هفته (۳۰)، ۲۸-۴۸.
- مالتز، آلبرت. (۱۳۴۱). مردی در جاده. ترجمه پرویز ارشد. کتاب هفته (۳۰)، ۵۴-۶۴.
- رایت، ریچارد. (۱۳۴۱). در کرانه رود. ترجمه محمود کیانوش. کتاب هفته (۳۱)، ۹-۷۶.
- فاکنر. (۱۳۴۱). واث. ترجمه پرویز-پیر. کتاب هفته (۳۶)، ۷-۲۰.
- سرلینگ، راد.^۲ (۱۳۴۱). گرد. ترجمه همایون نوراحمر. کتاب هفته (۳۶)، ۹-۳۲.
- لیتل، رابرت.^۳ (۱۳۴۱). پلکان. ترجمه مصطفی جنتی عطائی. کتاب هفته (۳۷)، ۵۰-۵۹.
- فاکنر. (۱۳۴۱). سنجاق نگین دار. ترجمه ایرج قریب. کیهان هفته (۴۳)، ۸۹-۱۱۰.
- کالدول. (۱۳۴۱). زانوزدن در برابر خورشید. ترجمه محمد مشرف الملک. کتاب هفته (۵۰)، ۵۴-۲۵.
- استاینیک. (۱۳۴۱). شبگرد. ترجمه ایرج قریب. کیهان هفته (۵۶)، ۵-۱۶.
- استاینیک. (۱۳۴۱). سگ من، آمریکا و خودم. ترجمه ایرج قریب. کیهان هفته (۵۶)، ۱۷-۲۱.
- درایزر، تئودور. (۱۳۴۱). رودخانه و محافظ آن. ترجمه پرویز داریوش. کیهان هفته (۵۶)، ۲۲-۵۵.
- کاپت، ترومن.^۴ (۱۳۴۱). ناشتائی در تیفانی. ترجمه ایرج قریب. کیهان هفته (۶۱)، ۷-۶۰.
- مایلر، وایلد.^۵ (۱۳۴۱). بعد از ظهرهای پنجشنبه. ترجمه دکتر عزت. کیهان هفته (۶۱)، ۷۴-۸۵.
- کالدول. (۱۳۴۱). کمادی زندگی. ترجمه شاهرخ باصری. کیهان هفته (۶۲)، ۳۵-۶۱.

^۱. بقیه این داستان در شماره‌های بعد آمده است.

^۲. Rod Serling

^۳. Robert Littell

^۴. Truman Garcia Capote

^۵. Robert Allison "Bob" Wade (June 8, 1920 – September 30, 2012) and H. Bill Miller (May 11, 1920 – August 21, 1961)

- استاینک، (۱۳۴۱). بند. ترجمه سیروس طاهباز. کیهان هفته (۶۲)، ۸۹-۱۰۵.
- بوخوالد، آرت.^۱ (۱۳۴۱). دزدی. ترجمه افشین. کیهان هفته (۶۷)، ۷۳-۷۹.
- سارویان، (۱۳۴۲). نماینده بیمه. ترجمه رضا. کیهان هفته (۶۸)، ۲۷-۳۱.
- استوارت، جسی.^۲ (۱۳۴۲). درخت شکسته گیلاس. ترجمه نسترن جامعی. کیهان هفته (۶۹)، ۸۶-۷۰.
- سالیانجر، جی. دی.^۳ (۱۳۴۲). یک روز عالی برای موزماهی. ترجمه نا صر موفقیان. کیهان هفته (۶۹)، ۱-۲۳.
- سالیانجر، (۱۳۴۲). دهانم قشنگ، چشمانم سبز. ترجمه نا صر موفقیان. کیهان هفته (۶۹)، ۲۴-۳۵.
- هیوز، لنگستون.^۴ (۱۳۴۲). پسرک دلتنگ. ترجمه سیروس طاهباز. کیهان هفته (۷۳)، ۵-۱۴.
- رایت، (۱۳۴۲). مردی که طغیان آب را دیده است. ترجمه فریدون ایل بیگی. کیهان هفته (۷۳)، ۲۷-۳۶.
- همینگوی، (۱۳۴۲). مرده و برف و بهار. ترجمه کوروش مهربان. کیهان هفته (۷۳)، ۳۷-۴۳.
- کالدول، (۱۳۴۲). مرگ تدریجی. ترجمه محمد آسیم. کتاب هفته (۸۰)، ۴۴-۵۰.
- لندن، (۱۳۴۲). سرگذشت جیز اوک. ترجمه عبدالله توکل. کتاب هفته (۸۴)، ۶-۲۹.
- فاکنر، (۱۳۴۲). گذرگاه نهر کریک. ترجمه مهرداد صمدی. کتاب هفته (۸۷)، ۴۲-۵۸.
- کالدول، (۱۳۴۲). نانت. ترجمه عبدالله آزادیان. کتاب هفته (۸۸)، ۶۰-۸۳.
- کالدول، (۱۳۴۲). هندسام برون و دارکوب‌ها. ترجمه حسن پویان. کتاب هفته (۹۱)، ۴۱-۴۹.
- کالدول، (۱۳۴۲). داستان ماهلون. ترجمه علی امین‌نیا. کتاب هفته (۹۳)، ۲۱-۲۵.
- باک، (۱۳۴۲). شیطان پیر. ترجمه م مشکوری ا-امجدی. کتاب هفته (۹۹)، ۴۱-۵۴.
- کالدول، (۱۳۴۲). روشنائی. ترجمه درودیان. کتاب هفته (۱۰۱)، ۲۱-۳۷.

^۱. Arthur Buchwald

^۲. Jesse Stuart

^۳. Jerome David Salinger

^۴. Langston Hughes

- فاست. (۱۳۴۱). *اسپارتاکوس*. ترجمه ابراهیم یونسی. تهران: امیرکبیر.
- فوتریل، ژاک. (۱۳۴۱). *سلول مرگ*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: سبک جدید.
- اسپیلین. (۱۳۴۱). *یک شب خلوت*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: خزر.
- اسپیلین. (۱۳۴۱). *انتقام خواهم گرفت*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: خزر.
- همینگوی، لی سستر. (۱۳۴۱). *زندگی برادرم ارنست همینگوی^۱*. ترجمه منصوره صلحی و حمید صاحب جمع. تهران: اطلاعات.
- چسمان. (۱۳۴۱). *زندگی و نبرد من*. ترجمه موسی فرهنگ رازی. تهران: اسکندری.
- چسمان. (۱۳۴۱). *نعره جهنم*. ترجمه موسی فرهنگ رازی. تبریز: کتابفروشی آتروپات.
- کالدول. (۱۳۴۱). *گرتا*. ترجمه هوشنگ رکنی. تهران: کانون معرفت، با همکاری فرانکلین استاینباک. (۱۳۴۱). *عزالت*. مترجم نامعلوم. *آرش* ۱ (۵)، ۹۹-۱۰۰.
- مالتز، آلبرت. (۱۳۴۲). *واقعه سرپیچ خیابان*. ترجمه صفدر تقی زاده و محمدعلی صفریان. *آرش* ۱ (۶)، ۸۲-۸۶.
- درایزر، تئودور. (۱۳۴۲). *پندگویی پند گرفته*. ترجمه پرویز داریوش. *آرش* ۱ (۶)، ۸۷-۱۰۲.
- اسپیلین. (۱۳۴۲). *صیادان دختر*. ترجمه س. مرجان. تهران: خزر.
- همینگوی. (۱۳۴۲). *پنجاه تا هزار*. ترجمه سیروس طاهباز. *دراز یا نیفتاده و ده داستان دیگر*. تهران: مروارید.
- همینگوی. (۱۳۴۲). *انقلابی*. ترجمه سیروس طاهباز. *دراز یا نیفتاده و ده داستان دیگر*. تهران: مروارید.
- همینگوی. (۱۳۴۲). *وطن به تو چه می گوید*. ترجمه سیروس طاهباز. *دراز یا نیفتاده و ده داستان دیگر*. تهران: مروارید.
- اسپیلین. (۱۳۴۲). *آخرین ضربه*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: چاپخانه البرز.
- چسمان. (۱۳۴۲). *تبه کار کوچک*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: گلچین.

^۱ علاوه بر این داستان، داستان‌های یک روز انتظار، قهرمان، مادریک ماتادور، راهبه، قمارباز و رادیو و تعظیم به سوئیس تألیف ارنست همینگوی نیز آمده است.

- رابینز، هارولد. (۱۳۴۲). *به بیگانه دل مبند*. ترجمه جمشید صادق پور. تهران: فریدون علمی.
- استاینک. (۱۳۴۲). *تورتیلا فلت*. ترجمه محمدعلی صفریان و صفدر تقی زاده. تهران: اندیشه، با همکاری فرانکلین.
- اسپیلین. (۱۳۴۳). *قتل با شلاق*. ترجمه احمد سعیدی. بی جا: بی نا.
- راینون، دیمون. (۱۳۴۳). *معجزه سیب*. ترجمه علی امین نیا. تهران: کوروش کبیر.
- اسپیلین. (۱۳۴۳). *فرار از گورستان*. ترجمه احمد سعیدی. تهران: معراجی.
- سیل، ریچارد. (۱۳۴۳). *راز مرگ آور*. ترجمه اصغر آزوبین (ا. آرزو). تهران: کتاب‌های جیبی.
- اسپیلین. (۱۳۴۳). *مرا هم فریب داد*. ترجمه موسی فرهنگ رازی. تهران: خزر.
- استون، پیتر. (۱۳۴۳). *معمّا*. ترجمه ضیاء علایی. تهران: امیرکبیر.
- اوهارا، جان. (۱۳۴۳). *گناهکار نیویورک*. ترجمه مجید هنرور. تهران: امیرکبیر.
- بلا، جیمز وارنر. (۱۳۴۳). *مردی که والانس را کشت*. ترجمه محمود فخر داعی. تهران: امیرکبیر.
- بلان، سوزان. (۱۳۴۳). *سنگ سبز*. ترجمه قریب. تهران: سازمان کتاب‌های جیبی.
- لندن. (۱۳۴۳). *ستاره گرد*. ترجمه اردشیر نیکپور. تهران: امیرکبیر.
- یوریس، لئون. *تپه‌های خشمگین*. (۱۳۴۳). تهران: سازمان کتاب‌های جیبی.
- کالدول. (۱۳۴۳). *سرتاسر شب*. ترجمه حسین رزمپور. تهران: فریدون علمی.
- آلبرت، ماروین اچ. (۱۳۴۳). *اگر سپتامبر بیاید*. ترجمه حسین ستوده. تهران: امیرکبیر، کتاب‌های پرستو.
- شولمن، اروینگ. (۱۳۴۳). *داستان وست ساید*. ترجمه سیروس ارشادی. تهران: امیرکبیر، کتاب‌های پرستو.
- کالدول. (۱۳۴۳). *کلودیل دختری که از عشق رنج می برد*. ترجمه ع. ناشناس. تهران: بی جا.
- اسپیلین. (۱۳۴۳). *آدم فروشان*. ترجمه موسی فرهنگ رازی. تهران: اسکندری.
- هالیدی. (۱۳۴۳). *خواب دوازده روزه*. ترجمه سیروس ارشادی. تهران: کتاب‌های جیبی.
- فاست. (۱۳۴۳). *صبح آوریل*. ترجمه فاطمه بزرگ نیا. تهران: کتاب‌های جیبی.
- کار، جان دیکسون. (۱۳۴۳). *سوءظن*. ترجمه سیروس ارشادی. تهران: امیرکبیر.

- هالیدی. (۱۳۴۳). *ساعتی با باربارا*. ترجمه رضا عقیلی. تهران: امیرکبیر.
- هایز، ژوزف. (۱۳۴۳). *ساعات ناامیدی*. ترجمه ارونقی کرمانی. تهران: معرفت.
- میکسات، کالمن. (۱۳۴۳). *دو دانشجوی فقیر*. ترجمه رجبعلی ابراهیم زاد. تهران: کتاب‌های جیبی.
- مالی، اما لوئیس. (۱۳۴۳). *بیر هارلم*. ترجمه ا. بودا. تهران: امیرکبیر.
- کازان، الیا. (۱۳۴۳). *امریکا/امریکا*. ترجمه غلامحسین ساعدی و رضا براهنی. تهران: امیرکبیر.
- استاینیک. (۱۳۴۴). *توبیوس سرگردان*. ترجمه سعید ایمانی. تهران: کتاب‌های پرنده آبی.
- ولارد، جیمز. (۱۳۴۴). *شب بی‌پایان*. ترجمه احمد قاضی. تهران: ایرانمهر.
- استاینیک. (۱۳۴۴). *راسته کنسرو سازان*. ترجمه سیروس طاهباز. تهران: ایرانمهر، با همکاری فرانکلین.
- رایت. (۱۳۴۴). *تعطیلات وحشت‌زا*. ترجمه عبدالحسین شریفیان. تهران: گوه‌رخای، با همکاری فرانکلین.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *دیب، کیفر تب‌هکاران*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: گلچین.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *نبرد در کوبا*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: معراجی.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *رنگ خون*. ترجمه احمد سعیدی. تهران: معراجی.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *ضربه ناگهانی*. ترجمه احمد سعیدی. تهران: معراجی.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *گانگسترهای سیاه‌پوش*. ترجمه احمد سعیدی. تهران: معراجی.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *کشتار هفت‌ساله*. ترجمه گیورگیس آقاسی. تهران: معراجی.
- اسپیلین. (۱۳۴۴). *مرا بکش*. ترجمه احمد سعیدی. تهران: معراجی.
- گاردنر، ارل استانلی. (۱۳۴۴). *زنی که فریاد کشید (از سری داستان‌های پری میسون)*. ترجمه جمشید صادق پور. تهران: آرمان.
- گرین، ژولین. (۱۳۴۴). *موئیرا*. ترجمه عبدالله توکل. تهران: نیل.
- جرالد، فیتس. (۱۳۴۴). *طلا و خاکستر یا گتسبی بزرگ*. ترجمه کریم امامی. تهران: سیروید، با همکاری فرانکلین.
- کالدول. (۱۳۴۵). *عشق و پول*. ترجمه احمد کریمی. تهران: اشرفی.

- باک. (۱۳۴۵). *قصر اشباح*. ترجمه رضا عقیلی. تهران: اطلاعات.
- باک. (۱۳۴۵). *پلی برای عبور*. ترجمه ف. م. تهران: آسیا،
- سارویان. (۱۳۴۵). *مادر دوستت دارم*. ترجمه س. م. منزوی. تهران: دانش، با همکاری فرانکلین.
- باک. (۱۳۴۵). *مادر*. ترجمه محمد قاضی. تهران: ایرانمهر.
- همینگوی. (۱۳۴۵). *گر به ای در باران*. ترجمه محمود کیانوش. (در) *پروانه های سپید: چهل و چهار اثر از نویسندگان بزرگ*. تهران: آذر.
- تربر، جیمز. (۱۳۴۵). *پرنده ها و روباه ها* (در) *مجموعه پروانه های سپید: چهل و چهار اثر از نویسندگان بزرگ*. ترجمه محمود کیانوش. تهران: آذر.
- تربر، جیمز. (۱۳۴۵). *کلاغ و مرغ انجیرخوار* (در) *مجموعه پروانه های سپید: چهل و چهار اثر از نویسندگان بزرگ*. ترجمه محمود کیانوش. تهران: آذر.
- تربر، جیمز. (۱۳۴۵). *افسانه های عصر ما*. ترجمه مهشید امیرشاهی. تهران: کتاب های جیبی.
- هیوارد، دوبوز. (۱۳۴۵). *پورگی*. ترجمه سلطان ابراهیم عامری. تهران: کتاب های جیبی.
- هالیدی. (۱۳۴۶). *قدم به قدم با یک کارآگاه*. ترجمه جلال رضایی. تهران: کتاب های جیبی.
- تواین. (۱۳۴۶). *دوقلوهای عجیب*. ترجمه احمد قاضی. تهران: کتاب های جیبی.
- بالدوین، جیمز. (۱۳۴۶). *پنجاه داستان مشهور*. ترجمه امین ورقایی. تبریز: کتابفروشی ایران، با همکاری فرانکلین.
- درایزر، تئودور. (۱۳۴۶). *کاری*. ترجمه ایرج پزشک. تهران: محمدعلی علمی.
- باک. (۱۳۴۶). *نامه ای از پکن*. ترجمه بهمن فرزانه. تهران: کتاب های جیبی، با همکاری فرانکلین.
- فاست. (۱۳۴۶). *ماجرای وینستون*. ترجمه فرج الله پورسرتیپ. تهران: پیروز، با همکاری فرانکلین.
- رایت. (۱۳۴۶). *مردی که به شیکاگو رفت*. ترجمه فریدون ایل بیگی. تهران: اشرفی.
- تواین. (۱۳۴۶). *ینگه دنیایی در لندن*. ترجمه هوشنگ پیرنظر. تهران: کتاب های جیبی.
- تواین. (۱۳۴۷). *زندگی بر روی می سی سی پی*. ترجمه ابوالقاسم حالت. تهران: کتاب های جیبی.

- کیوت، ترومن. (۱۳۴۷). به خونسردی. ترجمه باهره راسخ. تهران: کتاب‌های جیبی.
- استاینک. (۱۳۴۷). جام زرین. ترجمه خشایار قائم‌مقامی. تهران: امیرکبیر.
- لی، هارپر. (۱۳۴۷). کشتن مرغ مینا. ترجمه فخرالدین رمضانی. تهران: کتاب‌های جیبی.
- استاینک. (۱۳۴۷). دره دراز. ترجمه سیروس طاهباز. تهران: کتاب‌های جیبی.
- همینگوی. (۱۳۴۷). سیلاب‌های بهار. ترجمه فریدون گیلانی. تهران: روز.
- هرشفیلد، برت. (۱۳۴۷). بانوی و کلاید. ترجمه محمد سالور. تهران: کتاب‌های جیبی.
- وب، چارلز ریچارد. در سكرات عشق (فارغ‌التحصیل). (۱۳۴۸). ترجمه ا. نوریان. تهران: بامداد.
- متالیوس، گریس. (۱۳۴۸). بیتون پلیس. ترجمه پرویز مهربان. تهران: کتاب‌های جیبی.
- بلو، سال. (۱۳۴۸). امروز را دریاب. ترجمه احمد کریمی. تهران: نیل.
- استاینک. (۱۳۴۸). مرگ و زندگی (مجموعه قصه). ترجمه سیروس طاهباز. تهران: امیرکبیر.
- باک. (۱۳۴۸). نسل‌ازدها. ترجمه شاهرخ باور. تهران: طهوری.
- جیمز. (۱۳۴۸). تصویر یک زن. ترجمه مجید مسعودی. تهران: کتاب‌های جیبی.
- اسپیلین. (۱۳۴۸). دامی برای مایک هامر. ترجمه محمد دلجو و امیر مجاهد. تهران: انتشارات تهران.
- اسپیلین. (۱۳۴۸). مغلوب کیست. ترجمه موسی فرهنگ رازی. تهران: کتاب‌های جیبی.
- او هنری. (۱۳۴۸). آخرین برگ درخت. ترجمه بتول سعیدی. یغما (۲۵۴)، ۲۶۷-۲۷۱.
- هاریس، فرانکس. (۱۳۴۸). مرد مقدس. ترجمه بتول سعیدی. یغما (۷۴)، ۱۴۹-۱۵۷.
- او هنری. (۱۳۴۹). گناه بزرگ. ترجمه بتول سعیدی. یغما (۲۶۲)، ۲۴۴-۲۴۸.
- او هنری. (۱۳۴۹). قلب‌ها و صلیب‌ها. ترجمه بتول سعیدی. یغما (۲۵۹)، ۴۷-۵۳.
- آلیس ماکس ول. (۱۳۴۹). اسیر نوازش. ترجمه بتول سعیدی. یغما (۸۱)، ۱۰۶۹-۱۰۷۴.
- دالس، آلن ولش. (۱۳۴۹). داستان‌های بزرگ جاسوسی. ترجمه گیورگیس آقاسی. بی‌جا: وحید.
- استاکتون، فرانک آر. (۱۳۴۹). خواهرزن عزیزش. ترجمه بتول سعیدی. یغما (۲۶۴)، ۳۶۷-۳۷۴.

۴. تحلیل داده‌ها

۴.۱. موسسه خاور (شرق)

انتشار اولین ترجمه‌های آثار ادبیات آمریکایی را می‌توان به مجلات افسانه و شرق که توسط موسسه شرق (خاور) منتشر می‌شدند نسبت داد. موسسه شرق مجموعه‌ای از کتابخانه، مجله، صحافی، چاپخانه و کاغذ فروشی بود (رمضانی، ۱۳۰۷) و در مهرماه ۱۳۰۲ با سرمایه شخصی محمد رمضانی تأسیس شد و نه سال به کار خود ادامه داد. رمضانی بعد از مدتی به پیروی از سنت سره‌نویسی فارسی، اسم کتابخانه را به کلاله خاور تغییر داد هرچند که مجله شرق همیشه با نام شرق منتشر شد نه خاور (آذرنگ، ۱۳۹۰ ب). در مجموعه‌ی کتاب که مشتمل بر چهار جزوه سه‌ماهه از فروردین تا دی ۱۳۱۱ بوده و اولین کتابشناسی ارائه‌شده در زبان فارسی است وی موسسه خاور را بزرگ‌ترین موسسه نشر کتاب در ایران معرفی می‌کند (رمضانی، ۱۳۱۱). این موسسه در سال ۱۳۰۳ مجله‌ای به نام شرق تأسیس نمود که دو سال میان شماره اول و دوم آن فاصله افتاد. در سال ۱۳۰۵ شماره دوم منتشر شد و شماره بعدی نیز تا سال ۱۳۰۹ به تأخیر افتاد اما به مدت یک سال منتشر شد و در کل ۱۴ جلد از این مجله به چاپ رسید (رمضانی، ۱۳۱۱). در مقاله شماره اول مجله شرق آمده است که:

ملل متمدنه عالم در علوم و فنون ازهرجهت بر ما سبقت جسته‌اند و ما وقتی با آنها همسری می‌توانیم کرد که لااقل در فضائل و معلومات با آنها همدوش باشیم و این مقصود زمانی انجام‌پذیر خواهد بود که به معلومات و مزایای روحی و اخلاقی و علمی آنها آشنا شویم. مجله شرق میل دارد که واسطه این آشنایی باشد و از همین لحاظ است که ما بیشتر به ترجمه آثار ملل متمدنه دنیا اهمیت خواهیم گذاشت. (فلسفی،

۱۳۰۵، ص. ۲-۳)

علاوه بر مجله شرق این موسسه سه دوره جزوه افسانه را که شامل ۱۹۵ افسانه در ۱۵۰ جزوه بود (دوره اول ۱۰ جزوه در سال ۱۳۰۶، دوره دوم ۸۰ جزوه در سال ۱۳۰۹، دوره سوم ۶۰ جزوه در ۱۳۱۰) منتشر کرد (رمضانی، ۱۳۱۱).

۴. ۲. انتشارات بریانی شبستری

موسسه دیگری که پس از موسسه خاور دست به انتشار ترجمه آثار آمریکایی زد انتشارات بریانی شبستری از بنیان‌گذاران نشر آثار فانتزی و پلیسی در ایران بود که کار خود را با چاپ هفتگی داستان‌ها و ماجراهای هیجان‌انگیز در جزوه‌های شانزده صفحه‌ای که به کتاب‌های سریالی شهرت یافتند آغاز کرد. از تاریخ آغاز به کار این موسسه اطلاعی در دست نیست اما قطعاً در سال ۱۳۱۴ که غفریته دوچرخه‌سوار را منتشر می‌کند مشغول به کار بوده است. بریانی شبستری همواره دو اصل را مدنظر داشت: ارزانی کتاب و جذاب بودن موضوع داستان‌ها که عمدتاً جوان‌پسند بودند (مرادی، ۱۳۹۴). این بنگاه با چند چاپخانه از جمله آفتاب، بوستانی، حسین باقرزاده و بخصوص سپهر همکاری داشته است (مرادی، ۱۳۹۴). درباره‌ی پایان کار این ناشر اطلاعاتی در دست نیست (آذرنگ، ۱۳۹۰) ولی به گفته پرویز دواپی تا اواسط دهه ۳۰ نیز فعالیت این موسسه ادامه داشته است (دوائی، ۱۳۹۱).

۴. ۳. مجله سخن

در میان مجلات، مجله سخن با انتشار ترجمه آثار نویسندگان آمریکایی در معرفی ادبیات آمریکا نقش مهمی ایفا کرد. این مجله در آغاز توسط جامعه لیسانسه‌های دانشسرای عالی در خرداد ۱۳۲۲ تأسیس و پس از سه دوره و مدتی توقف در آذر ۱۳۳۱ دوره چهارم را آغاز کرده و بی‌وقفه تا پایان ۱۳۵۷ منتشر شد. خانلری سردبیر و مربی سخن بود که از شماره دوم به بعد توانست امتیاز سخن را نیز بگیرد (قاسمی و اسماعیل‌زاده، ۱۳۹۲). افشار (۱۳۹۲، ص. ۲۱۰) می‌نویسد «سخن توانست دریچه‌ای بر دیوار حائل میان ایرانیان و ادبیات معاصر خارجی بگشاید و به تشنگان از زلال چشمه‌سار ادبی نو جرعه‌های گوارا بنوشاند». در ابتدای انتشار مجله بیشتر ادبیات فرانسه مورد توجه بوده است اما این ادبیات کم‌کم اعتبار خود را از دست داد و حوزه‌های ادبی دیگر مانند ادبیات آمریکای شمالی و ادبیات آلمانی‌زبان و آمریکای لاتین جایگزین آن شدند (صادق‌زاده، ۱۳۸۱). بعضی از ترجمه‌های سخن مانند ترجمه چوبک از نمایشنامه پیش‌از‌ناشتایی یوجین اونیل نمایشنامه‌نویس آمریکایی (که در سال ۱۳۲۴ منتشر شد) ماندگار ماندند. او برای اولین بار در ایران از زبان محاوره و شکسته‌نویسی در ترجمه استفاده کرد که قبلاً اصلاً سابقه

نداشت (افشار، ۱۳۹۲) و به مترجمانی همچون نجف دریابندری، رضا سیدحسینی و محمد قاضی اجازه داد بعداً آثار نویسندگان خارجی دیگر را بهتر ترجمه کنند (صادق‌زاده، ۱۳۸۱).

۴. ۴. نامه ماهانه مردم

در مهر ۱۳۲۵ اولین شماره مجله *نامه ماهانه مردم* با بودجه حزب توده (آل‌احمد، ۱۳۲۶) و به سردبیری احسان طبری و مدیریت جلال آل احمد منتشر شد. در سال ۱۳۲۶، در شماره ۱۱ مجله، ابراهیم گلستان مقاله‌ای با عنوان «ارنست همینگوی نویسنده بزرگ آمریکائی» ترجمه و چاپ می‌کند و اطلاعات مهمی درباره این نویسنده در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد و در شماره ۱۶ داستان *آن روز آفتاب غروب* فاکنر را با زبان خاص محاوره ترجمه می‌کند.

۴. ۵. انتشارات امیرکبیر

موسسه مطبوعاتی امیرکبیر در سال ۱۳۲۸ در خیابان ناصرخسرو فعالیت خود را شروع کرد. این موسسه آگهی داد که افراد کتاب‌خوان می‌توانند هراندازه کتاب می‌خواهند از کتابخانه امیرکبیر انتخاب کنند و فقط یک‌ششم قیمت آن را پرداخته و بقیه را به‌صورت اقساط طی ۶ ماه تسویه کنند و به‌این‌ترتیب تمام اقشار جامعه توانستند برای خود کتابخانه کوچکی بخرند. یکی از اقدامات موسسه امیرکبیر ارتباط برقرار کردن با ناشرین و مراکز پخش کتب کشورهای خارجی بود تا بتواند کتب خارجی را با قیمت کمتر در اختیار کسانی قرار دهد که به زبان‌های خارجی آشنایی دارند (کارنامه موسسه انتشارات امیرکبیر، ۱۳۵۸). در آن ایام بروبیای کار حزب توده بود و برای کتاب و سواددار شدن مردم و اصولاً خواندن کتاب خیلی تبلیغ می‌کردند. مؤسس انتشارات امیرکبیر درباره انتخاب کتاب‌ها می‌گوید منشم بازار را در دست داشتم و می‌دانستم چه کتاب‌هایی را دوست دارند. وی می‌گوید در جلسه‌ای که به همت فرانکلین با حضور چند ناشر ایرانی در آمریکا تشکیل شده بود ناشران آمریکایی به این مطلب اشاره کردند که ما اولین کتاب‌هایمان را برای کودکان منتشر کردیم تا آن‌ها از همان کودکی کتاب‌خوان شوند و می‌گوید ما هم با استناد به این حرف آن‌ها، مجموعه کتاب‌های طلایی را راه انداختیم. موسسه امیرکبیر در سال ۱۳۳۹ با تلویزیون پاسال وارد مذاکره شد و برای یک سال برنامه‌ای خرید که هفته‌ای یک‌بار مترجمین و مؤلفین مختلف در آن گرد هم آمده و درباره کتاب بحث می‌کردند (امیرکبیر

و عبدالرحیم جعفری مصاحبه با بنیان‌گذار انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۴). امیرکبیر برنامه خاص و از پیش تعیین‌شده‌ای برای ترجمه و نشر آثار ادبی خارجی نداشت ولی هر کتاب مهمی که به تورش می‌خورد می‌گرفت و منتشر می‌کرد؛ بنابراین می‌توان گفت نقش مهمی در ترویج ترجمه‌های خوب ادبی داشته است (امامی، ۱۳۷۸).

۴. ۶. ابن‌سینا

کلبه عموتوم (ترجمه حسین کیهانی، شوهر خواهر ابراهیم رضانی، در سال ۱۳۱۵) نخستین کتاب منتشرشده از سوی ابن‌سینا بود. انتشارات ابن‌سینا در دوران رضاخان و در سال ۱۳۰۹ کار خود را ابتدا با نام مجمع نشر کتاب با سرپرستی ابراهیم رضانی آغاز کرد و بعدها نام آن به ابن‌سینا تغییر یافت. ابن‌سینا، ترکیبی از موسسه انتشاراتی، کتابفروشی و مرکز پخش (مرادی، ۱۳۹۳) بود. این ناشر از همان اوایل تأسیس کتاب خارجی عمدتاً به زبان فرانسوی وارد می‌کرد و در همان محل می‌فروخت که خود موجبی برای فعالیت مترجمانی بود که ابن‌سینا هم می‌توانست از میان انتخاب‌های آن‌ها آثاری را برای ترجمه و نشر برگزیند (آذرنگ، ۱۳۹۰ الف).

۴. ۷. کانون معرفت

کانون معرفت که با نام‌های معرفت و کتابفروشی معرفت هم کتاب منتشر کرده است (آذرنگ، ۱۳۹۲) نیز نقش مهمی در شناساندن آثار مؤلفان آمریکایی مانند جک لندن، ارسکین کالدول و ارنست همینگوی به خوانندگان ایرانی ایفا کرده و بعدها نیز با همکاری با موسسه فرانکلین فعالیت خود را در این زمینه توسعه داد. معرفت در تهران در اواخر دهه بیست با خرید کتابفروشی صفی‌علیشاه در میدان توپخانه کار فروش و چاپ کتاب را آغاز کرد. حسن معرفت در نشر، کارهای جدیدی ایجاد کرد. او مجموعه‌هایی از آثار ادبی جهان را با همکاری عبدالله توکل و رضا سید حسینی راه انداخت که معروف بود به صد اثر از صد نویسنده بزرگ جهان که البته به حدود چهل اثر بیشتر نرسید. در مغازه‌اش بساط گرفتن آلبیمو داشت و در ویتترین گاهی لیموی تازه و گاهی چند شیشه آلبیمو می‌گذاشت و پشت جلد برخی کتاب‌ها نیز تبلیغ عجیبی چاپ می‌کرد «کتاب‌های معرفت را بخوانید و آلبیموی معرفت را بنوشید!». در سال ۱۳۳۵ که تعداد زیادی کتاب فروش نرفته در انبار داشت، دست به ابتکار تازه‌ای زد و لاتاری کتاب راه انداخت.

روش کار به این صورت بود که او اسم کتابی را بر کاغذی می‌نوشت و آن کاغذ را در پاکتی می‌گذاشت. مشتری با پرداخت ده ریال پاکت را برداشته و برحسب شانس ممکن بود کتابی چند برابر قیمت پرداختی نصیبش شود. این کار باعث استقبال عجیبی شد و او در مدت کوتاهی توانست تمام کتاب‌های انبار خود را بفروشد (مرادی، ۱۳۹۳).

۴. ۸ فرانکلین

موسسه انتشارات فرانکلین آمریکا در سال ۱۹۵۲ باهدف ترجمه و انتشار کتاب‌های آمریکایی به زبان‌های کشورهای دیگر به‌خصوص کشورهای جهان سوم در آمریکا تأسیس شد (فیلستروپ، ۱۳۵۷)؛ کتاب‌هایی که چاپ آمریکا یا درباره آمریکا بود ولی لزوماً کتاب‌هایی نبودند که مروج فرهنگ آمریکایی باشند (آذرنگ و همکاران، ۱۳۸۰). در سال ۱۹۵۳ دیتوس اسمیت^۱ رئیس موسسه تصمیم گرفت که برای تأسیس شعب فرانکلین در کشورهای دیگر به کل کشورها سفر کند و اول از همه در تهران توقف کرد. در تهران با همایون صنعتی زاده آشنا شد و مسئولیت ریاست شعبه تهران را به وی سپرد (فیلستروپ، ۱۳۵۷). موسسه فرانکلین تهران بیشترین نقش را در معرفی ادبیات آمریکا به ایرانیان ایفا کرد. روال کار در موسسه فرانکلین این بود که خود موسسه اجازه ترجمه آثار را می‌گرفت، متن را برای ترجمه به مترجم و سپس برای ویرایش به ویراستار می‌داد ولی کار نشر کتاب را ناشران دیگر انجام می‌دادند (آذرنگ و همکاران، ۱۳۸۰). بیش از ۵۰ ناشر در نشر کتاب با فرانکلین همکاری داشتند که ازجمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان از امیرکبیر، کانون معرفت، ابن‌سینا، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، صفی‌علیشاه، اندیشه و اقبال نام برد (اسمیت، ۲۰۰۰). زبان ترجمه در فرانکلین عمدتاً انگلیسی آمریکایی بود گرچه بعدها ترجمه آثاری از زبان‌های دیگر هم در برنامه انتشاراتی این موسسه قرار گرفت. شمار مترجمان و ویراستاران فرانکلین به‌تنهایی می‌تواند نشان دهد که چرخش زبان ترجمه از فرانسوی به انگلیسی در ایران، از دوره پس از جنگ جهانی دوم تا چه حد وسعت گرفته بود. زبان انگلیسی از دهه ۱۳۲۰ ش با برنامه ترجمه و انتشار منابع انگلیسی‌زبان، به عنوان زبان دوم نشر رواج یافت و همچنان تا به امروز زبان دوم باقی مانده است (آذرنگ، ۱۳۹۴ ب).

^۱. Datus C. Smith

۴. ۹. شرکت سهامی کتاب‌های جیبی

شرکت سهامی کتاب‌های جیبی که به ابتکار موسسه انتشارات فرانکلین تأسیس شد با انتشار ترجمه داستان، عمدتاً از انگلیسی، در قطع جیبی و به بهای ارزان و با شمارگان بسیار در روند ترجمه از انگلیسی به فارسی تأثیر گذاشت. مبنای اصلی این طرح این بود که اگر قیمت یک کتاب مفید و سرگرم‌کننده با بلیط سینما برابر باشد و کتاب‌ها به صورت کامل و وسیعی توزیع شوند می‌توان عده زیادی را تشویق به کتاب خواندن کرد؛ بنابراین تلاش شد با تنوع موضوع کتاب‌ها، سلیقه عمومی رعایت شود، کتاب‌ها با بهای ارزان ارائه شوند بدون اینکه از کیفیت کتاب‌ها کاسته شود، ظاهر کتاب و حروف به کاررفته برای چاپ به گونه‌ای انتخاب شدند که برای چشم آزاردهنده نباشند و کتاب‌ها به صورت وسیع نه تنها در کتاب‌فروشی‌ها، بلکه در خرده‌فروشی‌ها، بقالی‌ها، سیگارفروشی‌ها، روزنامه‌فروشی‌ها، سالن‌های انتظار آرایشگاه‌ها، ایستگاه‌های راه‌آهن و غیره توزیع شدند (موسسه انتشارات فرانکلین، بی‌تا) این کتاب‌ها به لحاظ سبکی، سهولت حمل و نقل، خوانش پذیری و ارزانی در میان لایه‌های اجتماعی بیشتری از مردم به‌ویژه نسل جوان و دانشجوی و کم‌درآمد نفوذ کرد (آذرننگ و همکاران، ۱۳۸۰).

۴. ۱۰. مجله آرش

مجله آرش از سال ۱۳۴۰ فعالیت خود را آغاز کرده و تا سال ۱۳۴۵ به صورت نامنظم منتشر شد. در این مدت ۵ ساله، طاهباز ۱۳ شماره آرش را با طرح جلد ساده روانه بازار کرد. آرش خیلی زود در فضای ادبی ایران گل گرد و به کتاب‌فروشی‌های شهرهای مختلف ایران هم راه یافت. آرش طاهباز دو دوره دارد که دوره اول آن از سال ۱۳۴۰ تا سال ۱۳۴۲ (۷ شماره) طول کشید و دوره دوم در سال ۱۳۴۳ آغاز شد و تا سال ۱۳۴۵ ادامه یافت. در این فاصله ۶ شماره از آرش منتشر مشد. مجله آرش به خصوص در دوره اول خود توجه ویژه‌ای به ترجمه ادبیات آمریکا و معرفی نویسندگان مدرن ادبیات آمریکا داشته است. آرش زاده شرایطی بود که نویسندگان جدید سربرآورده بودند و مجلات قدیمی با محافظه‌کاری در برابر این ادبیات، از چاپ آثار آن‌ها سرباز می‌زد اما آرش به سردبیری سیروس طاهباز مأموریت رساندن صدای این شاعران و نویسندگان جدید به خوانندگان را بر عهده گرفت (رستمی، ۱۳۹۲).

۴. ۱۱. انتشارات کیهان

کیهان در سال ۱۳۴۰ با هدف «ترفیع دانش و اطلاعات عمومی جوانان جامعه از راه انتشار کتاب‌هایی که بر اساس همین هدف تدوین و تهیه می‌شود» (هشترودی، ۱۳۴۰) دست به انتشار مجموعه کتاب هفته زد. در کل ۱۰۴ جلد از این کتاب منتشر شد که از شماره ۳۶ تا ۷۴ با عنوان کیهان هفته و بقیه شماره‌ها با عنوان کتاب هفته وارد بازار گردید.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

اطلاعات به‌دست‌آمده از اولین آثار ترجمه‌شده، کتاب‌های تاریخ پترکبیر و شارل دوازدهم اثر ولتر (آرین پور، ۱۳۵۷) و کتاب تاریخ تنزل و خرابی دولت روم اثر ادوارد گیبون (آذرنگ، ۱۳۹۴ب) نشان می‌دهد که اولین زبان ترجمه در دوره قاجار، انگلیسی بوده طوری که وقتی بناپارت نامه‌ای به زبان فرانسه به دربار فتحعلی شاه فرستاد کسی فرانسه نمی‌دانست تا آن را ترجمه کند و آن را به بغداد برده و ترجمه کردند (محبوبی اردکانی، ۱۳۷۰). حضور مستشاران فرانسوی در ایران برای آموزش قشون نظامی و دوری جستن حکومت از دولت استعماری انگلیس باعث افزایش ارتباط با فرانسوی‌ها و تماس‌های فرهنگی بیشتر با آن‌ها گردید و در نتیجه زبان فرانسه زبان اول ترجمه شد (آذرنگ، ۱۳۹۵)، اما پس از جنگ جهانی دوم، آمریکا و روسیه در ایران نفوذ زیادی پیدا کردند. در ابتدا نفوذ روسیه و ادبیات آن بیشتر بود اما بعد از کودتا (۱۳۳۲)، آمریکا سلطه پیدا کرد و آثار زیادی از نویسندگان آمریکایی به فارسی ترجمه شد (بالایی، ۱۳۸۶).

نویسندگان آمریکایی و ادبیات این کشور از دهه ۱۳۳۰ آرام‌آرام در ایران معرفی شدند و در دهه چهل شاهد نقش قالب ادبیات آمریکا و داستان نویسان آن در ایران بودیم (میرعابدینی، ۱۳۸۶). یکی از عوامل مهم در معرفی آثار و نویسندگان آمریکایی به ایرانیان، مجلات و ناشران بودند. در تحقیق حاضر نگارنده با گردآوری کتاب‌شناسی اولین ترجمه‌های داستان کوتاه و رمان آمریکایی در نیمه اول قرن ۱۴ به شناسایی ناشران و مجلات تأثیرگذار بر معرفی ادبیات داستانی آمریکا و رونق گرفتن ترجمه آن در ایران پرداخت. همان‌طور که گفته شد مجلاتی مانند خاور،

سخن و ماهانه مردم برای اولین بار آثار و نویسندگان آمریکایی را به خوانندگان ایرانی معرفی کرده و مؤسسات، انتشارات و مجلاتی همچون انتشارات امیرکبیر، ابن سینا، مجله آرش، کتاب هفته و مهم‌تر از همه موسسه فرانکلین و سازمان کتاب‌های جیبی نقش مؤثری در رونق ترجمه این ادبیات ایفا کردند. علاوه بر موارد نامبرده مجله کاوه نو، یغما، جنگ هنر و ادب و روزنامه خبرهای روز شرکت نفت آبادان نیز از دیگر مجلاتی بودند که در چندین شماره به معرفی ادبیات آمریکا پرداختند. در میان مؤسسات انتشاراتی نیز علاوه بر موارد نامبرده اسامی انتشارات صفی‌علیشاه، طهوری، اقبال، دانش، گوتنبرگ، افشاری، آرمان، میرصادقی، علمی، معراجی و چند موسسه دیگر در کتابشناسی ارائه شده دیده می‌شود. تحقیق حاضر می‌تواند برای محققان علاقه‌مند به مسائل زبان‌شناختی، فرهنگی، جامعه‌شناختی و دیگر حوزه‌های مطالعات ترجمه سودمند باشد. همان‌طور که گفته شد این کتابشناسی صرفاً اولین ترجمه از هر اثر را فهرست کرده و به ترجمه‌های مجدد آثار نپرداخته است؛ بنابراین محققان علاقه‌مند می‌توانند با گردآوری ترجمه‌های مجدد آثار فهرست شده در این مقاله، کتابشناسی کاملی از آثار آمریکایی ترجمه شده که جای خالی آن در میان منابع کتابشناختی به‌شدت احساس می‌شود ارائه کنند.

کتاب‌نامه

- آذرنگ، ع. (۱۳۸۰). مبانی نشر کتاب (ویرایش دوم). سمت.
- آذرنگ، ع. (۱۳۹۰الف). تاریخ نشر کتاب در ایران (۱۱). بخارا، ۱۴ (۸۳)، ۲۱۹-۲۳۲.
- آذرنگ، ع. (۱۳۹۰ب). تاریخ نشر کتاب در ایران (۱۲). بخارا، ۱۴ (۸۳)، ۳۴۷-۳۵۶.
- آذرنگ، ع. (۱۳۹۱). تاریخ نشر کتاب در ایران (۱۴). بخارا، ۱۵ (۸۶)، ۲۳۵-۲۴۴.
- آذرنگ، ع. (۱۳۹۲). تاریخ نشر کتاب در ایران (۲۰). بخارا، ۱۵ (۹۴)، ۴۶۵-۴۷۵.
- آذرنگ، ع. (۱۳۹۴الف). تاریخ ترجمه در ایران: از دوران باستان تا پایان عصر قاجار. ققنوس.
- آذرنگ، ع. (۱۳۹۴الف). تاریخ نشر کتاب در ایران (۳۱)؛ ترجمه در دهه ۱۳۳۰. بخارا، ۱۶ (۱۰۶)، ۶۴-۷۱.

آذرنگ، ع. (۱۳۹۵). زبان اول ترجمه، زبان دوم نشر. مترجم، ۲۳ (۵۸)، ۱۳-۱۹.

- آذرننگ، ع.، دهباشی، ع.، ساطعی، ط. (۱۳۸۰). سلسله گفت‌وگوها پیرامون نشر و فرهنگ (گفتگوی شانزدهم با کریم امامی: از کیهان، فرانکلین و سروش). *بخارا*، (۲۱-۲۲)، ۱۳۵-۱۷۲.
- آرین‌پور، ی. (۱۳۵۷). *از صبا تا نیما (تاریخ ۱۵۰ سال ادب فارسی)*. زوار.
- افشار، ا. (۱۳۸۱). آغاز ترجمه کتاب‌های فرنگی. *ایران‌شناسی*، ۱۴ (۵۳)، ۷۹-۱۱۰.
- افشار، ا. (۱۳۹۲). یادکرد دکتر پرویز ناتل خانلری (۱۲۹۲-۱۳۶۹). *بخارا*، (۹۴)، ۲۰۴-۲۲۴.
- آل‌احمد، ج. (۱۳۲۶). جشن آغاز دومین سال انتشار نامه ماهانه مردم. *نامه ماهانه مردم*، ۲ (۱۳)، ۹۱-۹۶.
- امامی، ک. (۱۳۷۸). نقش ناشران در افت‌وخیز ترجمه ادبی. مترجم، (۳۱)، ۸-۲۰.
- امیرکبیر و عبدالرحیم جعفری. (۱۳۷۴). *مجله گفتگو*، (۷)، ۶۵-۷۷.
- بالایی، ک. (۱۳۸۶). *پیدایش رمان فارسی*. ترجمه مهوش قویمی و نسرين خطاط. معین.
- دوائی، پ. (۱۳۹۱). یادى از انتشارات بریانی، *بخارا*، ۱۵ (۸۹-۹۰)، ۲۳۴-۲۴۰.
- رستمی، م. (۱۳۹۲). از سهند تا جنوب تفدیده: مروری بر فعالیت جنگ‌های ادبی در ایران. *آزما*، (۱۰)، ۳۷-۴۰.
- رمضانی، م. (۱۳۰۷). معرفی مؤسسه خاور (چاپخانه، کتابخانه، مجله، صحافی، کاغذ فروشی). *تقدم*، ۱ (۷)، ۴۳۵.
- رمضانی، م. (۱۳۱۱). *کتاب*. مؤسسه خاور.
- صادق‌زاده، ر. (۱۳۸۱). نقش مجله سخن در ادبیات معاصر فارسی (و «پذیرش» ادبیات فرانسه در مهر و موم‌های ۱۳۵۷ - ۱۳۲۲ شمسی). *بخارا*، (۲۵)، ۳۴۳-۳۵۳.
- فلسفی، ن. (۱۳۰۵). *مجله شرق*. شرق، (۱: پیش‌شماره دوم)، ۱-۴.
- فیلستروپ، ج. م. (۱۳۵۷). مؤسسه انتشارات فرانکلین تهران. ترجمه گیتی آرین. *نامه انجمن کتابداران ایران*، (۴۱)، ۷-۳۶.
- قاسمی، سید ف. و اسماعیل‌زاده، ح. (۱۳۹۲). *مطبوعات ادبی: در روزگار قاجار و پهلوی*. *آزما*، (۱۰۰)، ۲۲-۲۵.
- کارنامه مؤسسه انتشارات امیرکبیر*. (۱۳۵۸). امیرکبیر.
- محبوبی اردکانی، ح. (۱۳۷۰). *تاریخ مؤسسات تمدنی جدید در ایران* (ج. ۱). انتشارات دانشگاه تهران.
- مرادی، ف. (۱۳۹۳). با چراغ روشن اندیشه؛ نگاهی به صنعت نشر در ایران. *آزما*، (۱۰۸)، ۶۲-۶۶.
- مرادی، ف. (۱۳۹۴). *مشاهیر نشر کتاب ایران/۹: حسین بریانی شبستری*. خانه کتاب.
- مؤسسه انتشارات فرانکلین. (بی‌تا). سازمان کتابهای جیبی.

میرعابدینی، ح. (۱۳۸۶). *صدسال داستان‌نویسی ایران* (ج. ۱ و ۲). چشمه.

هشترودی، م. (۱۳۴۰). *کیهان هفته*، ۱ (۱)، ۵-۶.

Azarang, A. (2016). The first language of translation, the second language of publication. *Motarjem*, 23(58), 13-19. [In Persian]

Balaei, K. (2007). The emergence of Persian novel (M. Ghavimi & N. Khatat, Trans.). Moein. [In Persian]

Davaei, P. (2012). To the memorial of Peryani publications. *Bokhara*, 15(89-90), 234-240. [In Persian]

Mahboubi Ardakani, H. (1991). *The history of modern civilizing intitutes in Iran* (Vol. 1). Tehran University Press. [In Persian]

Moradi, F. (2015). *The personalities of book publication in Iran 9: Hossein Beryani Shabestari*. Book House. [In Persian]

Ramezani, M. (2028). An introduction to the Khavar Institute. *Taghaddom*, 1(7), 435. [In Persian]

Smith, D. C. (2000). Franklin book program. In E. Yarshater (Ed.), *Encyclopadia Iranica* (Vol. x, pp. 187-190). Encyclopadia Iranica Foundation.

پیوست

فهرست کتابشناسی‌ها، نشریات و مجلات

فهرست کتابهای چاپی فارسی از آغاز تا آخر سال ۱۳۴۵ براساس فهرست خان بابا مشار و فهرس انجمن کتاب. (۱۳۵۲). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

باشتنی، موسی‌الرضا؛ فضائلی جوان، مهین؛ کیهانفر، عباس (زیر نظر محسن ناجی نصرآبادی).

(۱۳۸۰). *فهرست کتابهای فارسی شده چاپی از آغاز تا سال ۱۳۷۰*. مشهد: آستان قدس

رضوی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی.

کنار سری، فاطمه (زیر نظر مهدی افشار). (۱۳۷۷). *کتاب‌شناسی رمان و مجموعه‌های داستانی*

مترجم پیش از مشروطیت تا ۱۳۷۴. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

کتابشناسی ملی انتشارات ایران در سال ۱۳۴۲. (۱۳۴۳). تهران: کتابخانه ملی ایران.

کتابشناسی ملی انتشارات ایران در سال ۱۳۴۳. (۱۳۴۴). تهران: کتابخانه ملی ایران.

کتابشناسی ملی انتشارات ایران در سال ۱۳۴۴. (۱۳۴۵). تهران: کتابخانه ملی ایران.

بنی آدم، حسین. (۱۳۵۲). کتابشناسی موضوعی ایران: مهر و موم‌های ۱۳۴۳-۱۳۴۸. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

زندى، ابراهيم (زیر نظر ایرج افشار). (۱۳۳۸). کتابهای ایران سال ۱۳۳۷. تهران: انجمن کتاب.
 زندى، ابراهيم (زیر نظر ایرج افشار). (۱۳۴۱). کتابهای ایران سال ۱۳۴۰. تهران: انجمن کتاب.
 بنی آدم، حسین (زیر نظر ایرج افشار). (۱۳۴۷). کتابهای ایران سال ۱۳۴۵. تهران: انجمن کتاب.
 بنی آدم، حسین (زیر نظر ایرج افشار). (۱۳۴۷). کتابهای ایران: ۱۳۳۳-۱۳۴۵. تهران: انجمن کتاب.

نشریه افسانه: دوره‌های اول و دوم و سوم. (۱۳۰۶-۱۳۱۰). تهران: خاور.
 نشریه کتاب: دوره اول، جزوه اول تا چهارم. (۱۳۱۱). تهران: محمد رمضانی، موسسه خاور.
 مجلات: آرش، شرق، یغما و سخن

درباره نویسندگان

الهام صفی کیکله دکتری مطالعات ترجمه از دانشگاه فردوسی مشهد است. حوزه‌های پژوهش مورد علاقه وی تاریخ ترجمه است.

علی خزاعی فرید دانشیار بازنشسته گروه زبان انگلیسی دانشگاه فردوسی مشهد است حوزه تحقیقاتی وی ترجمه ادبی و تاریخ ترجمه است.

پژوهشگاه ملی مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی